

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/62/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618201522
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2018:5618201522.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou Mgr. Slavomírou Mlynarčíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú N. Z. B., nar. X. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu W. M. XXX, M., okres Liptovský Mikuláš, v súčasnosti bytom JY. K. XX/XX, V., zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš 031 80, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky Z. B., nar. XX. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu W. M. XXX, M., okres Liptovský Mikuláš, v súčasnosti bytom Q. K. XX/XX, V. a otca Q. W., nar. XX. XX. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu Y. M., okres Liptovský Mikuláš, v súčasnosti v Zariadení pre seniorov K. Y. W. Ľ., W. Ľ. XX, W. Ľ.Č. XXX XX, o výkone rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

I. Maloletá N. Z. B., nar. X. X. XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá je o p r á v n e n á maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

II. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej N. Z. B., nar. X. X. XXXX sumou minimálneho výživného, t. j. 30 % zo sumy životného minima podľa § 2 písm. c/ Zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc od 1. 11. 2018, k rukám matky dieťaťa.

III. Súd konanie v časti o zaplatenie výživného od 29. 5. 2018 za obdobie od začatia konania do 20. 6. 2018 vykonateľnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/62/2018 zo dňa 15. 6. 2018 z a s t a v u j e.

IV. Súd z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené Okresným súdom Liptovský Mikuláš zo dňa 15. 6. 2018 sp. zn. 9P/62/2018.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na Okresnom súde Liptovský Mikuláš 29. 5. 2018 matka maloletej žiadala, aby súd zveril maloletú do jej starostlivosti, otcovi uložil povinnosť prispievať na jej výživu po 100 eur mesačne od 1. 1. 2017. Návrh odôvodnila tým, že otec maloletej žije od mája 2016 v Domove sociálnych služieb K. a dohodli sa, že zvyšná časť jeho dôchodku bude použitá ako výživné pre maloletú. Od 1. 1. 2017 sa cena za služby zvýšila a nemá prostriedky navyše. Otec maloletej je imobilný. Otec maloletej od 1. 1. 2017 neprispieva žiadnym spôsobom na výživu maloletej a jej vznikla povinnosť doplácať jej za služby poskytované otcovi maloletej. Jej celkový čistý príjem za rok 2017 bol 3.476,53 eur, má vyživovaciu povinnosť na druhé dieťa vo výške 100 eur a neostáva jej na základné životné potreby pre ňu a pre dcéru. Návrh nedala skôr, lebo bola informovaná, že by to bolo zbytočné, keďže otec maloletej žije v Domove sociálnych služieb. Maloletá bola v roku 2017 po úteku z domu a hospitalizovaná na psychiatrickom

oddelení v Kremnici tým sa zvýšili sa výdavky na jej lieky. Ďalšie výdavky má spojené s nakupovaním vitamínov, špecializovanej kozmetiky a školských potrieb. Výdavky spojené s bývaním sú vo výške 200 eur mesačne. Maloletá od septembra 2018 nastupuje na strednú školu do Ružomberka, kde bude bývať na internáte. Predbežne ich informovali, že bude musieť uhradiť za kadernický set 250 eur, príspevok škole 15 eur, poisťku 3 eur, poplatok za internát 29 eur za mesiac a za stravu 2,6 eur na deň. V roku 2018 od 1. 1. 2018 do 15. 3. 2018 pokračovala v dočasnej pracovnej neschopnosti a od 16. 3. 2018 nastúpila do práce na Čerpaciu stanicu OMV. V decembri 2017 vyhlásila osobný bankrot, lebo dlhy vzniknuté počas manželstva s otcom dcéry nevedela splácať. Nevlastní žiadny majetok. Otec maloletej je poberateľom starobného dôchodku vo výške 430,10 eur.

2. Na návrh matky maloletej Okresný súd Liptovský Mikuláš nariadil neodkladné opatrenie uznesením zo dňa 15. 6. 2018, ktorým uložil otcovi maloletej povinnosť prispievať na jej výživu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa. Uznesenie sa stalo vykonateľné 20. 6. 2018 a právoplatnosť nadobudlo 7. 7. 2018.

3. Podľa § 180 CSP, § 178 ods. 2 CSP v spojení s § 33 ods. 2 CMP súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti otca maloletej, ktorému bolo predvolanie na pojednávanie doručené do vlastných rúk 20. 8. 2018. Zariadenie pre seniorov KARITA obce Partizánska Ľupča jeho neúčast' na pojednávaní ospravedlnilo z dôvodu jeho zdravotného stavu, o odročenie pojednávania otec maloletej nežiadal (čl. 60).

4. V priebehu pojednávania zobrala matka maloletej návrh v časti o zapltenie výživného od 29. 5. 2018 do 20. 6. 2018 späť (to je od začatia konania do vykonateľnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia). Kolízny opatrovník so späťvzatím návrhu v tejto časti súhlasil a súd nezistil okolnosti, pre ktoré by bolo potrebné v konaní aj v tejto časti pokračovať (§ 29 ods. 2, 3 CMP). Podľa § 29 ods. 1 CMP súd konanie v časti, v ktorej navrhovateľka zobrala návrh späť zastavil (III.).

5. Matka maloletej na pojednávaní vypovedala, že s otcom dcéry nežijú v spoločnej domácnosti. Ona býva v Martine v byte s partnerom a dcérou. Byt patrí partnerovi. Celkové náklady na bývanie v byte vrátane energií sú 180 eur. Ona partnerovi na základe dohody prispieva na bývanie 96,30 eur. Jej čistý priemerný mesačný príjem je 580 eur. Do práce dochádza autom. Mesačné náklady na dochádzanie do práce odhaduje na 50 eur. Ona spláca partnerovi pôžičku, ktorú jej poskytol po 53,70 eur mesačne. Celková výška pôžičky bola 1.462 eur. Tieto peniaze použila na zapltenie ubytovania v zariadení K. pre jej manžela. Dcéra je na internáte v Ružomberku. 26 eur mesačne platí za internát, 71 eur mesačne za stravu a vreckové. Okrem toho má náklady na školu. Naposledy zaplatila za kadernický set 250 eur. Ďalšie náklady sú za knihy do školy, telefón. Zatiaľ má dcéra cestové zadarmo. Otec dcéry je v zariadení K.. O jeho zdravotnom stave ju neinformujú a neinformovali ju ani vtedy, keď sa o to zaujímala. Jeho zdravotný stav je kritický a čaká sa iba na to, kedy bude koniec. Manžel trpí na viac kombinovaných diagnóz. Dcéra bola otca navštíviť s ňou minulý rok v októbri alebo začiatkom novembra, keď mal manžel narodeniny. Potom ju tam nebrávala, lebo to na ňu nevyplývalo dobre. Ona tam bola naposledy vo februári tohto roku, potom už nechodila, lebo zariadenie na ňu podalo trestné oznámenie za neplatenie. Teraz je to na prokuratúre a dokonca je obvinená. Jej bolo v zdravotníckom zariadení vysvetlené, že on vníma, ale nereaguje. Naposledy mu bola oznámiť, že sa mu narodila pravnučka, ale zomrel mu syn.

6. Okrem výsluchu matky maloletej súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín v spise z čl. 1-76, najmä fotokópiou pracovnej zmluvy matky maloletej čl. 4-5, fotokópia výplatných pásov matky maloletej čl. 6, fotokópiou potvrdenia o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo dňa 19. 4. 2018 matky maloletej čl. 7, fotokópiou potvrdenia o zamestnaní matky maloletej čl. 8, fotokópiami mzdových listov matky maloletej čl. 9, fotokópiou rodného listu maloletej čl. 11, fotokópiou sobášneho listu rodičov maloletej čl. 12, fotokópiou rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/94/2014-87 čl. 13-14, lustráciami v registri obyvateľov účastníkov konania čl. 16-17, lustráciou v Sociálnej poisťovni účastníkov konania čl. 19-21, správou Zariadenia pre seniorov K. Y. W. L. Č.. XX, fotokópiami zdravotnej dokumentácie otca maloletej čl. 33-36, aktualizáciou údajov lustrácii v Sociálnej poisťovni rodičov maloletej čl. 49-51, potvrdením o príjme matky maloletej čl. 57, správou Zariadenia pre seniorov K. Y. W. L. Č.R.. XX, správou o prešetrení pomerov Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš v súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin čl. 62-64, čl. 67-68, čl. 70-71.

7. § 28 Zákona o rodine (ZR)

- (1) Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä
- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
 - b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
 - c) správa majetku maloletého dieťaťa.
- (2) Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

§ 36 ZR

(1) Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

§ 62 ZR

- (1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.
- (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.
- (3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.
- (4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.
- (5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

§ 2 Zákona 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm

- c) 93,61 eura mesačne, ak ide
1. o zaopatrené nepnoleté dieťa,
 2. o nezaopatrené dieťa.

§ 65 ZR

- (1) Ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.
- (2) Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.
- (3) Výživné pnoletých detí upraví súd len na návrh.

§ 75 ZR

- (1) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.
- (2) Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

§ 76 ZR

(1) Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

8. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s prihladením na všetko, čo počas konania vyšlo najavo súd zistil nasledovné. Rodiča maloletej sú manželia, ale dlhodobo nežijú v spoločnej domácnosti. Otec maloletej má vyživovaciu povinnosť už iba k dcére N. Z. B.. Matka maloletej má vyživovaciu povinnosť k synovi F. B., nar. XX. X. XXXX určenú súdom vo výške 100 eur mesačne (rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/94/2014-87 zo dňa 27. 10. 2014). Z dôvodu závažných zdravotných problémov je otec maloletej v Zariadení pre seniorov K. Y. W.Á. Ľ. od 20. 5. 2016. Celková úhrada za poskytované sociálne služby v tomto zariadení na mesiac je 490,42 eur, z ktorých otec maloletej uhradza 380,23 eur. Zostatok príjmu otcovi maloletej nepostačuje ani na pokrytie ostatných výdavkov (hygienické potreby, oblečenie a podobne). Tieto mu zaisťujú zamestnanci zariadenia z vlastných finančných zdrojov. Zvyšnú časť úhrady za poskytnuté služby otcovi maloletej sa zaviazala uhrádzať jeho manželka (matka maloletej) vo výške 110,19 eur. K 30. 5. 2018 vyčíslil prevádzkovateľ zariadenia pohľadávku voči otcovi maloletej vo výške 1.041,37 eur a jeho manželky vo výške 1.687,03 eur. Zo správy Zariadenia pre seniorov K. Y. W. Ľ. a lekárskeho správ vyplýva, že otec maloletej je imobilný na lôžku, pri vedomí, sleduje okolie a odpovedá jednoslovné. Jediným príjmom otca maloletej je starobný dôchodok vo výške 430,10 eur. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že otec maloletej nedokáže uhrádzať v plnej výške ani svoje vlastné potreby spojené so starostlivosťou o jeho osobu v zariadení pre seniorov. U predchádzajúceho zamestnávateľa matka TANKEN s.r.o. bol jej čistý priemerný mesačný príjem 553,46 eur. V súčasnosti je jej čistý priemerný mesačný príjem 580 eur. Matka maloletej žije v dvojizbovom byte jej priateľa, ktorému prispieva na domácnosť 96,30 eur mesačne. Je zamestnaná v spoločnosti F. B.. B. T.Y.. V. a jej čistý priemerný mesačný príjem je okolo 580 eur. Maloletá od septembra 2018 študuje v prvom ročníku Strednej školy obchodu a služieb v Ružomberku v odbore kaderník. Je ubytovaná na internáte a víkendy trávi u matky. Maloletá sa otcom nestretáva. V súvislosti so štúdiom má maloletá náklady na ubytovanie 26 eur mesačne platí, 71 eur mesačne za stravu, školské pomôcky jednorazovo 250 eur. Zdravotný stav maloletej je v súčasnosti stabilizovaný a neužíva žiadne lieky. Na Okresnom súde Liptovský Mikuláš vedie konanie o rozvod manželstva rodičov maloletej sp. zn. 9P/36/2018, o ktorom doposiaľ nebolo rozhodnuté. Maloletú N. Z. B. súd zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Súd prihladol predovšetkým na najlepší záujem dieťaťa, stabilitu jej výchovného prostredia, keďže v súčasnosti sa o maloletú dokáže postarať z rodičov iba matka. Zdravotný stav otca vylučuje starostlivosť o maloletú. Matka poskytuje maloletej osobný výkon starostlivosti v plnej miere, zabezpečuje jej prakticky všetky potreby (stravovanie, ubytovanie, zdravotná starostlivosť, vzdelávanie a voľný čas). Rodič je osobou povinnou vyživovať maloleté dieťa a to aj na úkor svojho minima. Ustanovenie § 62 ods. 3 Zákona o rodine upravuje minimálne výživné. Bez ohľadu na schopnosti, možnosti a majetkové pomery je každý z rodičov povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa (podľa poslednej právnej úpravy 28,10 eur mesačne vypočítané ako 30 % z 93,61 eur). Životná úroveň dieťaťa je závislá od životnej úrovne rodiča, preto súd určil iba minimálne výživné otcovi maloletej, ktorého možnosti a schopnosti, vzhľadom na jeho zdravotný stav, sú obmedzené a nie je schopný plniť vyživovaciu povinnosť vo vyššej miere, hoci takto určené výživné nezodpovedá skutočným potrebám maloletej.

9. Otcovi maloletej žiadne zameškané výživné za obdobie od júna 2018 do októbra 2018 nevzniklo, lebo si plnil vyživovaciu povinnosť na základe neodkladného opatrenia súdu. Preto súd určil výživné až od 1. 11. 2018, keďže doposiaľ otec maloletej plnil povinnosť vyživovať maloletú platením výživného na základe predchádzajúceho rozhodnutia súdu, ktorým bolo vykonateľné a právoplatné neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, v počte vyhotovení pre každého účastníka a súd. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).